
 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

Noves oportunitats de la Llei orgànica de protecció integral a la infància y la adolescència davant la violència (LOPVI)

2a SESSIÓ DE TREBALL: ACTA DE REUNIÓ

Persones assistents	Confirmats: <ol style="list-style-type: none"> 1. Mari Paz Ardiaca. Dep. Atenció Social a la família i infància 2. Olga Juarez. Cap Servei Salut Comunitària. Agència de Salut Pública 3. Maria Salvador. Tècnica Salut Comunitària. Agència salut Pública BCN 4. Elisabet Serra. Fundació "La Caixa" 5. Yolanda Burgueño Fundació Trini Jove. Centre Obert Neus Puig 6. Carme Calafat. Associació Benestar i Desenvolupament ABD 7. Loli Aguilar. Càritas Diocesana 8. Prudenci Gatell. Consorci Serveis Socials de Barcelona 9. Laura Martí. FCVS, Federació Catalana de Voluntariat Social 10. Gloria Martínez. Dep. de Promoció d'Infància Ajuntament de Barcelona 11. Ester Morillas. Fundació FC Barcelona 12. Laura Sabaté. Fundació FC Barcelona 13. Xavier Piñol. INTRESS, Institut de Treball Social i Serveis Socials 14. Emma Torres. Educació CJB 15. Adrià Jurado. Xarxa XAFIR. Atenció a famílies i infants del Raval 16. Eva Pino. UGT Catalunya 17. Clara Garcia. Suara Cooperativa 18. Manel Enrubia. Societat Catalana de Pediatria. Secció d'Atenció Primària 19. Roger Garcia. UNICEF 20. Mª José Garcia. Casal d'infants del Raval 21. Marc Borràs. Grup municipal ERC 22. Jose A. Ruiz. Plataforma d'Infància de Catalunya - Fundesplai 23. Meritxell Campmajó. PrevenSI 24. Núria Iturbe. PrevenSI
---------------------	--

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

	<p>25. Laia Pineda Rüegg. Co-coordinadora GT Infància</p> <p>26. Claudia Vallvé. Co-coordinadora GT Infància</p> <p>27. Gina Grifoll. Secretaria tècnica CMBS</p> <p>28. Elisenda Gonzalez. EDUCO - Ponent sessió</p> <p>29. Teresa Juanmartí. Promoció Infància Ajuntament - Ponent sessió</p> <p>S'excusen:</p> <p>Albert Frago. Col·legi de Teball Social</p> <p>Iolanda Jordan. Col·legi de metges de Barcelona</p> <p>Rosa Castelló. Fundació Comtal</p>
Documentació aportada	<p>Presentació</p> <p>Què ens diuen les dades? Els diferents tipus de violència i el seu impacte en la infància. <u>Laia Pineda</u>. Coordinadora del grup de treball d'igualtat d'oportunitats en la infància.</p> <p>Presentació</p> <p>Introducció a la llei orgànica de protecció integral a la infància y la adolescència davant la violència- LOPIVI. Principals elements de la nova llei. <u>Elisenda González</u>. Programas de Protección Infantil en Educo</p> <p>Presentació</p> <p>Prevenió de les Violències Sexuals en la Infància i l'Adolescència. <u>Teresa Juanmartí</u>. Departament de Promoció de la Infància. Direcció de Serveis d'Infància, Joventut i Persones Grans.</p>

Ordre del dia:

0. Benvinguda i objectius de la sessió
1. Laia Pineda (10') IIAB Què ens diuen les dades? Els diferents tipus de violència i el seu impacte en la infància
2. Elisenda González (45') EDUCO. Noves oportunitats de la llei orgànica de protecció de la infància i l'adolescència davant les violències
3. Teresa Juanmartí (15') AJ-BCN Què fa l'ajuntament per abordar les seves responsabilitats en matèria de protecció contra les violències sexuals?
4. Ronda d'intervencions (40') ENTITATS GT_INFANCIA L'experiència de les entitats i recomanacions de millora
5. Tancament i properes passes (5')

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

Desenvolupament de la reunió:

Què ens diuen les dades? Els diferents tipus de violència i el seu impacte en la infància

Breu introducció sobre els tipus de violències i contextualització amb algunes dades sobre l'impacte en la infància, a càrrec de **Laia Pineda**

L'impacte de les violències es dona en tots els àmbits: mèdic, social, psicològic. No només afecta als infants sinó també a les seves famílies o persones cuidadores. Les violències arriben des de molts àmbits: des dels adults o des dels propis infants.

L'Equip EMMA, de l'Hospital de la Vall d'Hebron, ofereix algunes dades rellevants al respecte:

- Les violències emocionals són les que afecten a més infants (3 de cada 10). La violència física i la violència sexual afecta a 1 de cada 10
- Altres violències poden ser fruit de la negligència (2 de cada 10), i també l'exposició a la violència de gènere, que també pateixen els infants, o la violència institucional o les vinculades a les TIC

A nivell de ciutat disposem de diferents fonts que ens ajuda a posar volum:

- No existeix cap enquesta específica sobre violències que permeti posar xifres consistents però si que hi ha altres fonts que permeten una aproximació: enquesta benestar subjectiu a la infància (EBSIB), enquesta de salut de l'Agència de Salut Pública (FRESC), mòdul específic sobre violències sexuals a l'enquesta de la joventut, l'enquesta de violència masclista que recull les dones que van patir violència d'infants, registres dels serveis municipals (SARA, IMMS). A banda d'aquestes enquestes, també es realitzen enquestes específiques ad hoc que recullen dades sobre violències. Per exemple durant el temps del confinament hi ha algun grup que ha fet alguna recerca sobre aquestes temàtiques.
- En l'enquesta de benestar 2 de cada 10 diuen que no estan satisfets amb les persones amb qui viuen
- En l'enquesta FRESC, 2 de cada 10 qualifiquen les relacions familiars amb un regular
- Una recerca que es va fer durant el confinament va poder identificar que 3 de cada 10 famílies varen patir situacions de conflicte, 2 de cada 10 situacions de pèrdua de nervis o insults i 1 de cada 10 va admetre haver pegat els seus fills
- En el cas de violència física 12 de cada 10.000 han fet denúncies, però ja sabem que el fet denunciat és molt reduït i que per tant la dada real és molt superior.
- Sobre la violència sexual s'ha incorporat un mòdul a l'enquesta de joventut. Un de cada 10 va afirmar haver patit violència sexual durant la infantesa per part d'adults coneguts, i un 4% entre adults no coneguts. Les noies més que els nois.
- 1 de cada 10 parla de violència sexuals entre iguals, per part de companys de l'escola, parella o germans. I també el doble entre les noies.
- Per dimensionar els casos de negligència tenim els casos que són valorats pels serveis socials bàsics. Generalment són casos que es valoren a demanda del sistema judicial. 1 de

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

cada 10 són infants que se'ls ha determinat una situació de risc. Són casos amb prevalença, que poden ser de l'any anterior o de l'any en curs. També sabem que 1 de cada 10 infants assisteixen a centres oberts, que són espais on es poden compensar o identificar situacions de negligència i 1 de cada 10 estan sota mesura protectora de la DGAIA.

- Sobre l'exposició de violències de gènere a la llar, els servei SARA va atendre 529 casos. Les violències físiques denunciades estaven en 286 i per tant mostra el desajust entre els casos denunciats i els que es produeixen efectivament.
- En una enquesta a nivell de Catalunya un 16% de les barcelonines adultes (que equival a unes 118.000 dones) van patir violència masclista durant la infància
- Les dades disponibles de violències a través de TIC mostren que 1 de cada 10 infants que afirmen haver patit violència sexual a través d'internet, i el triple noies que nois.
- I a l'enquesta FRESC també 1 de cada 10 afirma haver patit bullying i un 10,4% ciberbullying i l'enquesta mostra que hi ha molt poques diferències per nivell socioeconòmic dels adolescents que pateixen ciberbullying.

Noves oportunitats de la llei orgànica de protecció de la infància i l'adolescència davant les violències

La importància de la Llei ve donada perquè:

- S'alineja amb el context internacional: La CDN article 19, les observacions generals del Comitè dels Drets del Nen (la 8 i la 13) i l'objectiu 16 de la llei 2030 que parla d'extingir totes les formes de violència vers els nens i les nenes.
- És una petició reiterada. El Comitè dels Drets dels Infants ha insistit repetidament en la necessitat d'aquesta llei. Es va recomanar al 2010 i al 2018 es va haver de recordar.
- I perquè l'antic marc legal no ha funcionat en el seu objectiu de reduir la violència. Les xifres són escandaloses. Es parla de que la violència és una lacra. Al 2020 es van presentar 35.778 casos, i aquestes denúncies no es poden estimar com a casos reals totals perquè les violències contra la infància són les més invisibilitzades, però tot i això les xifres són molt altes.

El sistema que hem tingut fins ara és un sistema que no ha funcionat perquè és sancionador i repressiu, perquè prima l'aproximació penal, policial i judicial, perquè posa el focus en l'agressor i perquè és un sistema que no reconeix els drets del infant sinó que es centra en l'atenció a les seves necessitats des d'un punt de vista assistencial.

En l'àmbit estatal, la resposta del sistema de protecció tendeix a retirar al fill de la tutela. A Catalunya això no es dona, perquè vàrem ser precursors en aquest sentit, però ens mancava una llei nacional alineada amb aquest principi.

Dos conceptes indispensables que introdueix aquesta nova llei i que poden dirigir la nostra actuació són l'enfocament de drets i la protecció integral

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

- **L'enfocament de drets**

S'entén que hi ha objectes d'obligació, objectes de responsabilitat i subjectes de dret dels propis nens i nenes.

I no només en quant a protecció sinó també en la garantia de protegir tots els seus drets

Es un enfocament que aborda les causes i prioritza la prevenció per davant de l'atenció i la reparació. No se centra en actuar en la violència quan ha succeït sinó en posar els esforços en prevenir la violència

- **Protecció integral**

Abarca tots els punts referents a la violència: des de la sensibilització i la prevenció fins al tractament per a la reparació del dany

Remarca que és necessària la intervenció de tots i totes per aturar la violència, inclosa els propis nens i nenes, i la importància d'oferir una educació que ofereixi eines per a l'autoprotecció.

Es proporcionen eines als professionals que tenen especial incidència en les seves vides (educadors, monitors, professionals sanitaris, policia...)

Aportacions de la nova llei a nivell concret:

1. Reforça les actuacions de **sensibilització, detecció precoç i prevenció**
2. **Apel·la a tots i totes.** Va més enllà de l'agressor i planteja el deure de cura i la protecció dels nens i nenes. Així com la importància de que els nens i nenes tinguin capacitat d'autoprotecció.
3. També garanteix la protecció dels menors des del punt de vista de la **possibilitat de denunciar sense que hi hagi present el seu tutor legal**
4. **Extinció del temps de prescripció dels delictes** legals, perquè per un nen és molt difícil poder identificar els casos de violència i denunciar-los, i moltes vegades no és fins a després dels 30 anys que tenen aquesta capacitat de parlar del que els ha passat. I fins ara el quan podien parlar el delicte havia prescrit
5. **Defineix violència i bon tracte:** no hi havia un acord amb el que és violència – totes les definicions el que parlen és dels diferents tipus de violència, i per primera vegada aquesta llei defineix en un document legislatiu què és violència. I això és un gran pas perquè fins ara es parlava de polítiques d'erradicació de la violència i de polítiques de protecció sense aquesta definició.
6. Un element clau de la Llei és el fet que es parli també de bon tracte. **No només es parla de com erradicar la violència sinó que es parla d'un pas més, des d'un àmbit més proactiu.** Planteja la necessitat de millorar les condicions de vida, aportar per que els nens i nenes se sentin bé, i es generin entorns de bon tracte, on els infants se sentin escoltats, acollits, valorats... **El bon tracte és converteix en una obligació jurídica: una visió holística per garantir els drets dels nens i les nenes.**

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

7. Un altre dels conceptes clau de la Llei és el **concepte d'entorns segurs**. Un entorn segur on no hi ha violència i on es garanteix el bon tracte per als nens i les nenes
8. Incorpora una **figura nova, als centres educatius: coordinador de benestar i protecció, i als esports el delegat/da de protecció**. Encara s'ha d'aterrar què farà aquesta figura, però si que es defineixen algunes de les funcions d'aquestes figures¹.
9. **Reforça el dret a ser escoltats**. Es una llei que parla de la **importància de la participació dels infants en la pròpia protecció**. Els nens i nenes poden denunciar sense estar acompanyats del tutor, en casos judicials es dona més valor a la paraula dels infants i es reforcen els mecanismes de denuncia en els centres de protecció. No només s'actua com a sistema punitiu sinó que s'escolta als nens i les nenes.
10. **A nivell comunitari aporta el missatge de que els nens i nenes tenen dret a disposar d'entorns protectors**. Proposa la construcció d'entorns lliures de violència i promotors de la cultura de bon tracte.

Identificació i reconeixement dels àmbits d'actuació:

La Llei introdueix la protecció dins de diferents àmbits i especifica quines són les responsabilitats de cada un d'aquests àmbits en quant a sensibilització, prevenció, detecció precoç i protecció.

1. En l'**àmbit familiar**, la família ha de ser un entorn segur i contempla mesures per promoure el bon tracte i la parentalitat positiva, i de donar eines per l'exercici d'aquesta **parentalitat positiva** (atenció a les dones durant la gestació, entorn obstètric, educació emocional, resolució de conflictes).
2. En l'**àmbit educatiu entra una nova figura**, la organització educativa ha de garantir la convivència, han d'haver protocols d'actuació interns i formació a les persones que estan a l'àmbit educatiu en la protecció de la infància.
3. En l'**àmbit sanitari promou el bon tracte, entorns amables** en l'àmbit sanitari, protocols clars i existència de comissions davant la violència que puguin actuar en cas de detecció de casos
4. En els **serveis socials apareix la figura de l'agent d'autoritat en els funcionaris de serveis socials**, enforteix els serveis socials, plans d'intervenció intentant no optar per la separació de la família i reforçant la intervenció dels serveis socials amb la família
5. **Les noves tecnologies es consideren un àmbit d'actuació per sé**, ja que hi ha molts riscos però també on hi ha oportunitats. No només a la nova llei sinó que també estan arribant recomanacions internacionals. La responsabilitat sobre les noves tecnologies no recau només en les famílies sinó que també hi ha d'haver **responsabilitats en un àmbit més estatal i de les empreses**.

¹ UNICEF comparteix amb el Grup una Guia a on s'aborda el perfil i funcions d'aquesta nova figura. Veure amb els materials que s'adjunten a l'Acta.

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

6. En l'àmbit de l'esport i de l'oci s'estableixen protocols d'actuació de les entitats esportives i de lleure, sistemes de monitorització, persona referent en protecció a la infància, participació dels nens i les nenes, i la relació amb les famílies, i sobre tot la formació específica a tots els professionals en contacte amb la infància
7. Els **cosos de seguretat** han d'actuar en la detecció immediata de casos de protecció, facilitar que els nens puguin posar denúncies, i bon tracte en el moment de posar denúncies.

Alguns elements clau del programa de protecció infantil d'Educo

- Basat en la **idea de safeguarding**: garantir que les entitats que treballen en infància no suposin un risc per la pròpia infància. Que les seves accions, procediments i programes no suposin un risc per als nens i nenes i puguin tenir un entorn protector i de bon tracte. Un entorn segur per poder comunicar si els passa alguna cosa.
- El programa te **3 objectius: implementació, mobilització social i incidència**. S'estan treballant temes d'escolta activa, promoure el reconeixement de les entitats com a promotores de bon tracte, acompanyament a entitats de caixa pro infància en el desenvolupament d'entorns de bon tracte, plataforma de formació per a les entitats i els centres educatius, detecció precoç a través d'una eina d'intel·ligència artificial que avalua les emocions dels infants i es generen alertes en cas que calgui una intervenció (hi ha pilots en centres educatius i CRAEs),

A nivell municipal la llei és una gran oportunitat perquè és l'entorn més proper a la infància². La llei permet parlar de protecció allà on abans no estava previst (entitats d'oci, esportives, escoles...), treballar la prevenció i la protecció integral en el sentit que tots i totes tenim un paper i que cal explorar des dels diferents àmbits i la promoció del bon tracte.

A nivell català no suposa tantes novetats perquè la llei 14/2010 ja va parlar de molts d'aquests drets dels infants, però sí que facilita perquè al·liïna la política estatal amb la autonòmica. A Catalunya hi ha models molt innovadors com Barnahus de Save the Children, que precisament promou el bon tracte, o iniciatives pioneres com les de la DGAIA de definir indicadors de protecció a partir d'escoltar la veu dels infants.

² UNICEF aporta l'enllaç a una notícia i webinar realitzat en el marc de la iniciativa Ciutats Amigues de la Infància sobre el rol dels municipis: **Què hem de fer els municipis per posar en pràctica la LOPIVI?** Enllaç a la notícia des d'on es pot accedir a la gravació de la sessió. Així mateix, a la notícia hi ha també enllaç a un webinar anterior sobre el projecte de la LOPIVI i les implicacions per als municipis.

<https://ciudadesamigas.org/lopivi-ley-violencia-municipios/>

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

Què fa l'Ajuntament per abordar les seves responsabilitats en matèria de protecció contra les violències sexuals?

(Aquesta presentació es complementa amb la presentació realitzada l'any passat per Clàudia Raya en relació a la protecció contra les violències sexuals)³

L'abordatge de les violències sexuals s'estructura en tres nivells: Prevenció primària, secundària (detecció precoç dels casos) i terciària (recuperació). L'àrea de Promoció de la infància es focalitza en la primària i la secundària, però la barrera no sempre és molt clara. I com que està clar que la prevenció i l'atenció han d'anar de la mà, en el grup motor de prevenció de violències sexuals també hi ha persones que permeten facilitar aquesta visió.

El programa va néixer al 2017 després d'una jornada de reflexió com a resposta al cas dels Maristes, per reflexionar sobre què podia fer l'ajuntament des del marc de les seves competències per evitar que això torni a passar.

Prevenció des dels equipaments municipals:

En un inici es va posar el focus en els equipaments municipals (centres esportius municipals, casals infantils, ludoteques, centres oberts, centres cívics, biblioteques i equipaments juvenils). Es fan visites presencials a una mostra representativa d'aquests equipaments, entrevistes amb els directors dels centres i grups focals amb els professionals. I a partir d'aquí es fa un informe amb una sèrie de propostes (propostes de formació continuada als professionals, elaboració de protocols clars, revisió dels espais per evitar la violència...).

Poc a poc s'han anat implantant altres accions per coordinar-se amb altres actors i sumar esforços, compartir necessitats i diagnòstic.

- S'ha elaborat un material – vídeo amb una guia pedagògica per treballar aquests temes (<https://ajuntament.barcelona.cat/infancia/ca/canal/sentir-que-si-sentir-que-no>)
- S'ha fet formació a tècnics i tècniques municipals sobre violències sexuals contra els infants
- S'ha creat una línia de subvenció de projectes

Altres departaments municipals també fan prevenció:

També s fan actuacions de prevenció des del **Departament de joventut** (enquesta, formació per professionals d'educació no formal), **direcció de feminismes** (grups de treball sobre l'abordatge de les violències sexuals per establir un marc comú), **Xarxa de prevenció de riscos en les noves tecnologies**, **Agència de salut pública de Barcelona** prepara un programa educatiu sobre

³ La presentació de la Laia Pineda – co-cordinadora del Grup de treball- que s'adjunta a aquesta Acta inclou als annexos, els programes d'actuació municipal per fer front a les violències contra els infants presentats per Clàudia Raya (Cap Cap del departament d'atenció social a la infància i famílies de l'Institut Municipal de Serveis Socials) en una sessió del grup de treball del curs passat 2020-2021.

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

violències...

Enllaç amb altres iniciatives:

També es fan enllaços amb altres iniciatives que s'estan duent a terme, per sumar i aconseguir un major impacte i per evitar disfuncions i solapaments, o perquè els protocols estiguin consensuats entre tots els agents que participen.

Principals reptes i dificultats que s'han trobat durant aquest camí són:

- **Marc conceptual: les violències sexuals són una part de les violències masclistes i s'han d'abordar des d'aquesta perspectiva.** La perspectiva de gènere no es pot abordar sense tenir en compte que les nenes pateixen molt més les violències, i també afecten de manera diferent (en les nenes sol ser més d'hora i amb una persona de l'àmbit familiar i en els nens una persona de fora i a partir dels 12 anys, casos de violència en la parella i rol de la mare..)
- **No existeix una finestra única** on la ciutadania es pugui adreçar quan detecta una possible situació de violència sexual. La ciutadania no coneix els protocols i quan una família detecta o té una sospita pot anar a diferents canals (serveis socials, policia, fiscalia, al propi servei on s'ha produït la situació...). Hi ha molt desconeixement de què cal fer.
- **Desconeixement entre els professionals:** el mateix passa amb els professionals. Hi ha molts protocols i es desconeix què s'ha de fer.
- **Cal molta més formació específica dels professionals:** hi ha molts professionals que no tenen formació específica en matèria d'infància, i en violència sexual (p.ex. a mossos hi ha una unitat especialitzada, però en una comissaria normal el personal no està format en això, i pot portar a revictimitzar l'infant i a que la resposta professional no sigui homogènia...)
- **El sistema està més orientat a analitzar si el culpable és culpable i a la condemna que no pas a protegir l'infant i a reparar el dany causat** (en aquest sentit la nova LOPIVI hauria de significar un canvi). Això fa que la mitjana de vegades que un infant hagi de relatar el que li ha passat són 4, la mitjana de temps que passa són 3 anys, es qüestiona el relat de l'Infant, i la majoria de les denúncies no arriben a judici per falta de proves.
- **Saturació dels serveis, per la qual cosa caldrà reforçar-los:** darrerament hi ha hagut més conscienciació sobre la violència masclista i això ha ajudat a visibilitzar més les violències en la infància. Això fa que segurament no es donin més violències sexuals però que es generin més demandes en aquesta serveis, i això fa que aquests serveis es saturin.
- **Cal un acompanyament específic a les famílies:** les famílies quan denuncien no saben què passaran (procés, temps, esculls, ...)
- No només cal abordar la violència cap als infants sinó **que s'ha de visualitzar des d'una perspectiva de drets. S'ha de fer un canvi cultural a nivell social** (en aquest sentit la nova LOPIVI hauria de significar un canvi).

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

- **Detecció de les violències dels 0 als 3 anys:** la majoria de les violències del període 0-3 anys es donen en l'àmbit familiar i en aquest àmbit i edat són molt difícils de detectar.
- **Manca de dades i dificultats en recollir-les.** Hi ha molts pocs estudis específics per mirar la incidència de les violències i és un tema complex d'investigar per les implicacions ètiques de preguntar als infants.

Alguns punts positius i recomanacions són:

- El model Barnahus (en funcionament a Tarragona i Lleida) pot ser una bona solució: finestra única, professionals especialitzats i circuit no revictimitzador.
- La creació de la unitat EMMA, que atén víctimes de violències des de l'Hospital de la Vall d'Hebrón, també ha estat un guany per a la ciutat
- La LOPIVI aporta moltes millores, doncs amplia el període de prescripció dels delictes de violències contra els infants.
- Molt bona predisposició per part de tots els treballadors, hi ha molta voluntat i molt d'acord en la necessitat de treballar en les violències contra els infants
- I a nivell de governança, des de l'Ajuntament es treballa amb moltes entitats que fan una tasca molt important i necessària en tots aquests àmbits.

L'experiència de les entitats i recomanacions de millora

Jose Antonio Ruiz (com a PINCAT)

La llei ha impactat especialment a la PINCAT perquè ha permès obrir aquesta mirada més enllà de l'abús sexual i per tant ha implicat un canvi en el procediment de l'entitat

- **Malgrat la formació és difícil l'actuació** (és un procés que malauradament s'aprèn amb la pràctica) quan ens trobem en casos, tot i que hem rebut formació perquè des del departament de joventut s'ha fet molta formació quan hi ha la situació, i s'ha de posar en marxa el circuit, es troben amb molts dubtes (a qui trucar, quin informe, quin llenguatge...)
- **Atendre els equips que identifiquen els casos:** l'infant queda atès però què passa amb els equips?. En el tema del lleure, els monitors que han viscut una situació d'abús, que ho han detectat, i es genera una crisi emocional en el monitoratge, això com es gestiona? Es evident que s'ha de posar el focus en l'infant, però també manca com gestionar la crisi vital que produeix en un equip l'impacte de detectar una situació de violència greu. Com donar suport als equips educatius quan es produeix una crisi

José Antonio Ruiz (com a Fundesplai)

En el món de lleure s'ha fet un gran pas, i està molt constituït, però el camí no és fàcil.

- **Al lleure educatiu s'han constituït delegats.** A Fundesplai hem fet un procediment que coneixen tots els monitors que intervenen. Al les formacions de monitoratge i de directors de temps de lleure ja hi ha espais per treballar aquest tema. Tot està molt protocol·litzat... I quan passa alguna cosa el delegat fa tota aquesta funció de transmetre seguretat, etc.

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

Tot això ja és així. Però tot i això, quan hi ha la situació concreta, que pot ser molt diferent i molt diversa, es quan sorgeixen els dubtes, o et trobes amb un professional a l'altra banda del telèfon que ni tan sols té tan clar el que t'ha de dir. I llavors és aquí on comencen les dificultats.

- **Cal un recolzament de l'equip que ha identificat i comunicat el cas, que va més enllà del treball del delegat.** És a dir: com treballem la crisi emocional que es produeix en les persones que també viuen aquest tema.

Manuel Enrubia. Societat Catalana de Pediatria. Secció d'Atenció Primària

- **Malgrat la formació és difícil l'actuació** Els equips sanitaris estan anant en la mateixa línia. De fet el protocol de salut va en aquesta línia però si que és veritat que costa molt d'aplicar: encara estem en la línia de com aplicar tot això, i la pandèmia no ens ha permès avançar.
- **El gran repte és un canvi cultural:** és molt important un canvi cultural en la societat. I quan un professional treballa amb diagnòstics, són diagnòstics de sospita perquè a l'atenció primària es treballa amb sospites i no amb certeses. I imagineu què passaria si entréssiu a l'espai de la meua salut del vostre fill i us trobéssiu amb un cas d'abús sexual o maltractament infantil perquè algú l'ha informat. I això és un problema de salut important, però també implica temes legals i és una xacra social. Això fa que sigui molt difícil treballar-hi si no hi ha un canvi social, si no es fomenta la parentalitat positiva, perquè de vegades ofereixes programes de parentalitat positiva a la comunitat i la comunitat no ho veu interessant,...
- **Cal avançar en la coordinació amb la resta de serveis,** perquè quan comences a aplicar protocols hi ha gent que no ho té clar i o d'entrada es posa a la defensiva per que no li toqui i no tenir problemes. I tot això s'ha canviar i cal molta intervenció comunitària per poder fer aquest canvi cultural.
- **Cal seguir desplegant el model Barnahus:** ens aniria molt bé. Aprofito per reclamar-les.

Clara Garcia. Suara cooperativa i espai familiar de l'Ajuntament de Barcelona

- **Dificultats per col·laborar amb les escoles:** cada cop s'estan trobant més dificultats de cara a les escoles. Quan es detecten situacions, si tenen a veure amb violència sexual, encara es detecta que es percep més com un "marron" i es com que això no ho ha passat aquí o no ho hem detectat nosaltres... I des dels centres oberts o espais familiars ens sentim més com a agents d'activació de protocols més que de detecció.
- **La formació dels professionals no ha de ser optativa sinó obligatòria:** l'aterrament de la nova llei m'ha semblat molt interessant, però si que es deia en un moment formació per a tots els professionals que vulguin adherir-s'hi. I com a serveis ens plantegem si no caldria que sigui obligatori. Per treure aquesta idea que la detecció d'abusos és un "marron" I no,

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

la detecció d'abusos és prevenir la vulneració de drets és una obligació de tots els professionals, o fins i tot com a ciutadanes.

- **Qualsevol espai d'atenció dels infants ha de poder donar resposta:** centre obert, CAP, escola, centre esportiu.... A mi aquesta llei m'ha donat molta esperança, però quan s'aterri, continuarem trobant professionals que continuaran dient, millor això que ho facin des del centre obert o al metge. I es important un enfoc en que els centres educatius, on els professionals passen 8 hores amb els infants, hagin de fer aquesta formació de manera obligatòria.

Elisenda Gonzalez. Educo.

- Una de les responsabilitats de la figura de coordinació de benestar es garantir la formació del personal del centre en matèria de protecció infantil. Això està poc aterrat encara i caldrà esperar una mica.
- La nostra experiència des d'Educo és que **a les escoles estan trobant moltes resistències.** A les entitats socials també, però a les escoles molt més: es com que nosaltres ja tenim protocols, o que el professorat no assumeix el seu rol d'agent protector... I aquí hi ha molta feina a fer.
- Des d'Educo el que es fa és que es treballar a partir dels **estandards de keeping children safe** que ens diuen que a l'entitat on s'han d'aplicar aquest estandards han de treballar en **3 direccions: protegir els infants**, que és la primera i l'essencial, però també **protegir el personal que treballa en la organització i protegint la reputació de la institució.** Moltes vegades les resistències venen d'aquestes pors, el desconcert de no saber què s'ha de fer., la por de destapar segons què, i també el desconcert de no saber què fer, hi ha un munt de protocols però no hi ha un professional que ho conegui tot. I el que fem des d'Educo és **establir un sistema que ordeni tot això, que asseguri que tothom ho coneix i que quan passi alguna cosa, des dels nens i nenes fins al patronat sap com ha de reaccionar.** I és anar implementant aquests estàndards que ens ajuden a posar ordre en tots aquests mecanismes i tots els procediments.
- **La figura del figura de coordinació de benestar té aquest gran missió.** Ha de poder donar suport als grups, l'atenció a la por a la comunicació del fet, a gestionar el que pugui passar... Quan posem una figura responsable és precisament per això, és qui ha d'ocupar-se d'això. **Es el qui de cara enfora farà la denúncia, i garantirà l'anonimat de la persona que comunica la situació** perquè ja hi ha una persona que és la responsable d'això i que dona la cara en nom de la entitat, perquè és la referent de la política de protecció i representa a una institució. I aquesta s'encarrega de que tothom tingui la informació, que tots els casos li arribin.. Això no vol dir que un nen o nena no pugui anar al seu mestre, que és amb qui té la relació, però aquest mestre després haurà de posar-se en contacte amb el referent de protecció.
- I finalment, en el tema de **gestió de casos**, no hi ha altra manera més enllà de classificar per gravetat. **S'aprèn amb la pràctica perquè cap cas és igual i no hi ha solucions úniques.** Però el fet que hi hagi una persona que s'encarregui, que hi hagi un comitè que el recolza, i de posar en marxa aquest sistema més complet de generació d'aquests entorns protecció

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

fa que quan s'inicia es fa l'anàlisi dels riscos com a institució. I un podria ser, no fem denúncies perquè tenim por a com ho gestionem després. El "secret" és anar-ho treballant des de la visió integral. Ajuda molt seguir els estàndards de keeping children save, tot i que els hem aterrat al context espanyol i adaptar la metodologia per que es vegi més com un procés, però si que ens han ajudat molt.

Hem elaborat una guia <https://www.educo.org/landing/protegemos>, a través del procés de la caixa per a la implementació de polítiques de protecció a entitats socials i és la política que fem servir també en centres educatius. I com està alineat amb la llei, definim una figura, ens garanteix el marc legal i ens garanteix un extra d'autoregulació i autoresponsabilitat de les persones que treballem en aquest àmbit.

Laia Pineda. IIAB.

- A nivell municipal és una oportunitat única de contacte i proximitat amb infants. Sempre i quan considerem l'escola com a servei públic, els equipament esportius, etc. El que m'ha esperançat és si existeix algun cas de bona pràctica on s'hagi desplegat aquesta figura de coordinador, perquè és imprescindible una figura que centralitza, dona confiança i que realment a partir de la identificació del cas donarà pas a allò que s'hagi de fer i com s'hagi de fer. Perquè més enllà d'obrir la mirada de tota la ciutadania d'identificar que allò que està passant és una situació de violència que no es mereixen, tot això requereix d'un suport molt concret, molt preparat, molt localitzat. No podem esperar que cadascú sàpiga què fer i com fer, i que hagi de suportar en solitari tot el pes d'afrontar un cas així.

Elisenda Gonzalez. Educo.

- **Fundació Champagnat , un exemple de bona pràctica:** nosaltres vàrem estar col·laborant bastant amb els maristes i els vàrem convidar a una jornada que vàrem fer sobre protecció infantil organitzacional perquè a dia d'avui són una bona pràctica. Són una institució aquí a Catalunya, **Fundació Champagnat**, tenen una part d'entitat social i tenen també 10 centres educatius, i ells a partir de la mala experiència que varen viure es varen activar, varen contactar aquesta entitat anglesa Keeping children save i varen començar ja fa temps a fer tot un procés. En Raimon Novell és el coordinador de protecció de Fundació Champagnat, i acaben de treure l'acreditació de **keeping children safe com a entitat protectora de la infància, que és una acreditació internacional**, i amb les seves dificultats, que igualment tenen, perquè són una entitat molt gran, ara mateix són exemple d'una bona pràctica del desplegament d'aquesta figura.
- **Futbol Club l'Atletic de Bilbao:** un altre persona de referència és l'Iñaki Alonso, que és el coordinador de protecció de l'Atlètic de Bilbao, que també estan fent molt bona feina en aquests temes.

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

Roger Garcia – Unicef

- Una de les apostes d'UNICEF, que va ser una part molt activa per aconseguir l'aprovació d'aquesta llei perquè és **un canvi de paradigma, que més enllà de la protecció, és aquesta generació d'espais de benestar**. És clau el concepte de bon tracte. Va molt més enllà del que és la protecció com es concebia habitualment. Per tant **és una bona oportunitat**.
- Una de les línies que incideix Unicef és l'entorn escolar s'està posant molt focus en aquesta figura del coordinador. Precisament arran de l'aprovació de la llei es varen generar una sèrie de **guies per treballar aquest àmbit, adreçats sobre tots a les escoles**⁴, perquè és una de les línies que s'està incidint. Ara el que estem treballant és en la figura del coordinador, i ho estem fent a través de diferents canals. En primer lloc, amb el vincle que tenim a través del Departament d'Educació, i també bilateralment amb les escoles dins els programes de treball amb les escoles. Tenim una línia d'escoles referents en drets de la infància i tot el tema de clima escolar i bon tracte és una línia bàsica.
- I en l'àmbit municipal s'està treballant per que els municipis aterrin la LOPIVI. En aquest marc, el programa de ciutats amigues de la infància, hem fet una trobada virtual de dues sessions parlant del rol municipal per impulsar l'aterratge de la LOPIVI i serà una de les línies de treball dels propers anys, per contribuir a generar sinèrgies per ajudar a que els municipis en les seves polítiques locals aterrin la normativa, com a actors claus fonamentals en aquest àmbit: **Què hem de fer els municipis per posar en pràctica la LOPIVI?** Enllaç a la notícia des d'on es pot accedir a la gravació de la sessió. Així mateix, a la notícia hi ha també enllaç a un webinar anterior sobre el projecte de la LOPIVI i les implicacions per als municipis: <https://ciudadesamigas.org/lopivi-ley-violencia-municipios/>

Laura Sabaté. Fundació Barça

- **Un altre exemple de bones pràctiques al futbol club Barcelona**: tot aquest desplegament està en marxa i la llei ens ha ajudat a ajustar-ho encara més. I tot aquest desplegament en quant a les condicions de contractació a tercers, guies de bones pràctiques, detecció de riscos, codis, formacions, guies per a les famílies i els infants és un desplegament que ja està en marxa. **A dia d'avui encara no és públic**. És un canvi cultural i no només un patracol de papers, i en això estem.

Núria Iturbe i Meritxell Campmajo. PrevenSi

- Des de **PrevenSi vam posar en marxa el projecte el setembre de 2019**. Treballem per la prevenció de la violència sexual infantil. Disposem d'una pàgina web, un telèfon i un xat

⁴ UNICEF aporta l'enllaç a dues guies: **Guia de protecció per a les escoles** <https://www.unicef.es/educa/biblioteca/cuaderno-de-proteccion> i ens la passa en PDF, versió en català (veure materials que acompanyen l'acta) i **Guia per a la millora del clima escolar** <https://www.unicef.es/educa/biblioteca/guia-mejora-clima-escolar-centros-educativos> de la que també ens passa la versió en PDF en català.

 Ajuntament de Barcelona	Consell Municipal de Benestar Social	Curs 2021-2022
	Grup de Treball Igualtat d'Oportunitats en la Infància	26/01/2022
		9:30 a 11.30

per atendre i assessorar a persones que es senten atretes per infants, per a famílies i a professionals que necessitin un acompanyament (<https://prevensi.es/ca/>)

Tancament

La propera sessió serà presencial, i tractarem el tema de les famílies monoparentals.

Es planteja la possibilitat de fer una sessió híbrida, de manera que les persones que no puguin assistir tinguin la possibilitat de connectar-se. S'estudiarà amb la secretaria del CMBS i es mirarà de donar una resposta en aquest sentit.

Materials de referència (referenciats a la sessió i més enllà de la sessió, sense ànims d'exhaustivitat)

EDUCO: Protegemos: Cómo crear entornos protectores y de buen trato en las organizaciones
<https://www.educo.org/landing/protegemos>,

UNICEF:

- **Protecció de la infància des de l'entorn escolar: el coordinador de benestar i protecció**
<https://www.unicef.es/educa/biblioteca/proteccion-infancia-entorno-escolar> (versió en català s'envia al grup en PDF junt amb l'acta)
- **Guia de protecció per a les escoles** <https://www.unicef.es/educa/biblioteca/cuaderno-de-proteccion> (versió en català s'envia al grup en PDF junt amb l'acta)
- **Guia per a la millora del clima escolar** <https://www.unicef.es/educa/biblioteca/guia-mejora-clima-escolar-centros-educativos> (versió en català s'envia al grup en PDF junt amb l'acta)

SAVE THE CHILDREN: El model Barnahus: <https://www.savethechildren.es/modelo-barnahus>

PREVENSI Projecte <https://prevensi.es/ca/>

AJUNTAMENT DE BARCELONA Sentir que sí, sentir que no

<https://ajuntament.barcelona.cat/infancia/ca/canal/sentir-que-si-sentir-que-no>

CENTRE D'ESTUDIS JURÍDICS I FORMACIÓ ESPECIALITZADA (CEJFE, GENERALITAT DE CATALUNYA): Guies per a la intervenció en infància i adolescència en casos de revelació de violència sexual

- [Recomanacions per a professionals](#)
- [Recomanacions per a familiars](#)

PDA-BULLYNG: Banc de recursos <https://pdabullying.com/ca/llicitat-de-recursos#>